

10.12.2021

D/139/998.41/2021

Muistio Suomen Kristillisdemokraattien (KD) Pohjanmaan piiri ry:n puoluerahoituksen tarkastamisesta ajalta 1.9.2015 – 31.12.2020

Yleistä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on puoluelain (10/1969) 9 e §:n 1 momenttiin perustuen tehnyt puoluerahoitusta koskevan tarkastuksen eräisiin valtionavustusta saavien puolueiden piirijärjestöihin. Tarkastus Suomen Kristillisdemokraattien (KD) Pohjanmaan piiri ry:hyn on kohdistunut aikaan 1.9.2015 – 31.12.2020.

Tarkastuskohdekohtaiset havainnot annetaan muistiona kullekin 52 tarkastuskohteelle sekä asianomaiselle puolueelle. Kaikista muistioista koostettava kertomus annetaan vuonna 2022 eduskunnalle.

Tarkastuksen ovat suorittaneet johtava tilintarkastaja, JHTT Klaus Krokfors, ylitarkastaja Jonna Carlson, johtava tilintarkastaja Johanna Kormu, johtava tilintarkastaja Pontus Londen ja ylitarkastaja Hanna Surakka. Tarkastusta on valvonut johtaja, JHT Jaakko Eskola.

Tarkastuskohteille on ilmoitettu tarkastuksesta 23.2.2021. Piirijärjestö on toimittanut pyydetyn ennakkomateriaalin ja tarkastuspalaveri pidettiin 13.10.2021 videoyhteyksin. Tarkastuspalaveriin osallistui piirin varapuheenjohtaja Kimmo Rantanen sekä piirin rahastonhoitaja Tellervo Vallius.

Valtiontalouden tarkastusvirastolle toimitetut tilinpäätöstiedot

Puolueiden tuli toimittaa Valtiontalouden tarkastusvirastolle tarkastettavan ajan tilinpäätöksensä, toimintakertomuksensa, tilintarkastuskertomuksensa, erittelyt vaalikampanjan kuluista ja rahoituksesta, yhteenvedot ajantasaisista ilmoituksista sekä tilitykset valtionavustuksen käytöstä. Lisäksi puolueiden tuli toimittaa vastaavat valtionavustuspäätöksissä mainittujen piirijärjestöjensä tilinpäätöstiedot.

Suomen Kristillisdemokraattien (KD) Pohjanmaan piiri ry:n tilinpäätöstiedot on tarkastusajalta toimitettu puolue- ja vaalirahoitusjärjestelmään puolelain mukaisesti. Tilintarkastuskertomuksiin sisältyy puolelain 9 c §:n edellyttämät lausumat.

Kirjanpidon menettelyt puoluerahoituksen näkökulmasta

Tarkastuksen perusteella ei ilmennyt oleellista raportoitavaa piirin kirjanpidollisista menettelyistä puoluerahoituksen näkökulmasta.

Puoluerahoitusta koskevat ajantasaiset ilmoitukset ja tukirajoitusten noudattaminen

Suomen Kristillisdemokraattien (KD) Pohjanmaan piiri ry ei ole tehnyt tarkastusajanjaksolta puoluerahoitusta koskevia ajantasaisia ilmoituksia valtiontalouden tarkastusvirastolle. Tarkastuksessa ei ilmennyt, että piirijärjestölle olisi tullut sellaisia suorituksia, jotka olisi tullut ilmoittaa.

Tarkastuksissa on tullut esiin tapauksia, joissa piirijärjestö on laskutanut eduskuntavaaliehdokkailta vaalikuluja, kuten mainosmaksuja. Vaikka Suomen Kristillisdemokraattien (KD) Pohjanmaan piiri ry:llä ei tarkastuksen perusteella ollut edellä mainittuja suorituksia tarkastusajalla, saatetaan piirijärjestön tietoon seuraavaa.

Puoluelain 8 §:n mukaan puolue ja puolueyhdistys saavat vastaanottaa tukea sen mukaan kuin jäljempänä säädetään. Puolueyhdistyksellä tarkoitetaan puoluelaisa puolueeseen tai sen jäsenyhdistykseen niiden sääntöjen mukaan kuuluvaa yhdistystä. Tueksi puolueelle tai puolueyhdistykselle luetaan sen rahana, tavarana, palveluna tai muulla vastaavalla tavalla saamat suoritukset. Tukena ei kuitenkaan pidetä:

- 1) tavanomaista talkootyötä eikä tavanomaisia ilmaispalveluja;
- 2) puolueen tai puolueyhdistyksen tavanomaiseen järjestötoimintaan tai omaisuuden hoitoon liittyviä käyvän arvon mukaisia suorituksia;
- 3) puolueen ja sen puolueyhdistysten toisiltaan saamia suorituksia;
- 4) puolueen tai puolueyhdistyksen pysyväisluonteisen, yleisillä markkinoilla markkinaehtoisesti harjoittaman liiketoiminnan tuloja;
- 5) puolueen tai puolueyhdistyksen harjoittaman sijoitustoiminnan tuloja;
- 6) 9 §:ssä tarkoitettua valtionavustusta eikä muuta vastaavaa lakiin taikka valtion, hyvinvointialueen tai kunnan talousarvioon perustuvaa avustusta.

Tueksi puolueen tai puolueyhdistyksen vaalikampanjaan luetaan kampanja-aikana saatu tuki. Kampanja-aikana pidetään tässä laissa ajanjaksoa, joka alkaa kuusi kuukautta ennen vaalipäivää ja päättyy kaksi viikkoa vaalipäivän jälkeen.

Koska puoluelain 8 §:ssä, hallituksen esityksessä Eduskunnalle laeiksi puoluelain, ehdokkaan vaalirahoituksesta annetun lain ja rahankeräyslain muuttamisesta (HE 6/2010 vp) eikä taustakirjallisuudessa ole tuen poikkeuksena todettu vaalimainosten läpilaskutusta, tulee vähintään 1 500 euron suuruisista ehdokkaiden piirijärjestölle siirtämistä summista tehdä jatkossa myös ajantasaiset ilmoitukset.

Puoluelain 9 b §:n (Ilmoitettavat tiedot vaalikampanjan kuluista ja rahoituksesta) mukaan erikseen on mainittava jokainen yksittäinen kampanja-aikana saatu tuki ja sen antaja, jos tuen arvo on vähintään 1 500 euroa. Nämä suoritukset tulee jatkossa huomioida tukena myös vaalikampanjan kulujen ja rahoituksen erittelyssä.

Valtionavustuksen siirtämistä ja käyttöä koskevat menettelyt

Suomen Kristillisdemokraattien (KD) Pohjanmaan piiri ry:n vuoden 2020 valtionavustustilityksen mukaan piirijärjestö on saanut valtionavustusta 2 973,00 euroa. Tämä vastaa puolueen valtionavustustilityksessä piirijärjestölle edelleen siirretyksi ilmoitettua määrää.

Piirijärjestön valtionavustusosuus perustuu sopimukseen vuodelta 2020. Suositellaan, että sopimus tehdään myös jatkossa vuosittain, jotta sopimuksen sisältämä tieto olisi ajantasaista.

Pontus Londen
johtava tilintarkastaja